

**PRIJEDLOG RJEŠENJA:
OSNIVANJE, RAD I FINANSIRANJE SIGURNIH KUĆA U FEDERACIJI BIH**

Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH je na 5. redovnoj sjednici održanoj 1. decembra 2015. godine razmatrao Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici slijedom čega se obraćamo sa prijedlogom amandmana kojim sugerišemo **rješenje za osnivanje, rad i finansiranje sigurnih kuća Federacije BiH**:

OSNIVANJE I STATUS: Sigurne kuće se trebaju osnivati i raditi u skladu sa **Zakonom o ustanovama, ali i u skladu sa zakonima o udruženjima i fondacijama BiH i Federacije BiH**, kako bi se omogućio i poticao rad postojećih, ali isto tako omogućilo osnivanje i rad novih sigurnih kuća.

STANDARDI: Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH treba propisati **standarde za osnivanje, upravljanje i zatvaranje sigurnih kuća**, te njihovo uvođenje u registar akreditiranih sigurnih kuća, neovisno da li su osnovane u skladu sa Zakonom o ustanovama ili u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama. Donošenje ovih standarda se mora provesti čim prije, uz poštovanje standarda Konvencije Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u porodici - Instanbulske konvencije, te uz konsultacije sa gender institucionalnim mehanizmima i nevladinim organizacijama.

NADZOR I KONTROLA: Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH treba propisati **jasne standarde za rad i pružanje servisa od strane akreditiranih sigurnih kuća, te na osnovu toga vršiti nadzor i kontrolu rada**. Upravo argument nadzor i kontrola se povlačio kao argument zašto sigurne kuće moraju biti ustanove. Naglašavamo da zakoni o udruženjima i fondacijama u BiH nikako ne umanjuju mogućnost nadzora sigurnih kuća. Naprotiv, sigurne kuće su podlijevale kontroli i nadzoru kroz redovno finansijsko i narativno izvještavanje, posjete nadležnih inspekcija i sl. Mišljenja smo da će nakon propisivanja standarda Ministarstvo biti u mogućnost da vrši nadzor nad svim sigurnim kućama, neovisno da li su osnovane u skladu sa Zakonom o ustanovama ili u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama.

FINANSIRANJE SVIH TROŠKOVA: Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH treba usvojiti procjenu godišnjih troškova jedne sigurne kuće, koji trebaju biti osnov za raspodjelu finansiranja između različitih nivoa vlasti. Ta procjena treba uključiti stvarne troškove sigurnih kuća, koji uključuju i troškove osoblja, prostora, opreme, održavanja i svih ostalih troškova koji su direktno vezani za boravak i rad sa žrtvama nasilja. Finansiranje sigurnih kuća se ne smije zasnivati samo na broju osoba smještenih u sigurnu kuću. Finansiranje treba da obuhvati stvarne troškove sigurne kuće neophodne za efikasan i neometan rad.

A M A N D M A N I

NA NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD NASILJA U PORODICI

AMANDMAN I

U članu 2. Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, predložena izmjena koja se odnosi na član 35. stav 5. koja glasi: „Sredstva za finansiranje privremenog zbrinjavanja žrtve nasilja u sigurnoj kući iz stava 2. ovog člana namijenjena su osiguranju smještaja, podrške i pomoći žrtvama nasilja u porodici i ista se ne mogu koristiti u druge svrhe, a osnivač sigurne kuće preuzima prava, obaveze i odgovornosti osnivača u smislu finansiranja rada i poslovanja sigurne kuće“ se briše a predloženi stavovi „6, 7, 8, 9. i 10“. postaju stavovi „5, 6, 7, 8. i 9“.

O b r a z l o ž e n j e

Predloženi način finansiranja privremenog zbrinjavanja žrtve nasilja u sigurnoj kući nije utemeljen na stvarnim potrebama žrtve, načinu funkcionisanja sigurne kuće i nije ekonomski opravdan. Udruženja ili fondacije koje vode sigurne kuće duže od 20 godina su neprofitne organizacije i zahtjev da se preregistruju u ustanove bi doveo do stvarnih problema jer bi se država obavezala na finansiranje smještaja, podrške i pomoći žrtvama nasilja u porodici, a osnivač ustanove, odnosno sigurne kuće bi morao preuzeti obaveze finansiranja rada i poslovanja sigurne kuće. Postojeće ustanove u FBiH su profitne i time mogu preuzeti obavezu finansiranja uposlenika, a nevladine organizacije su neprofitne organizacije i samim time ne mogu da pokrivaju troškove finansiranja osoblja sigurne kuće, odnosno teret nasilja u porodici ne može da bude odgovornost nevladinih organizacija bez adekvatnih finansijskih sredstava.

Također nevladine organizacije već imaju razvijene upravljačke strukture i postoji nadzor i kontrola rada nevladinih organizacija, redovnim dostavljanjem narativnih i finansijskih izvještaje prema svim nadležnim ministarstvima i općinama, kao i posjetama nadležnih inspekcija a uvid u cijelu dokumentaciju finansijerima je omogućen 24 sata.

AMANDMAN II

Član 3. Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti od nasilja u porodici mijenja se i glasi:

„Član 3.

Iza člana 35. dodaje se novi član 35a. koji glasi:

„Nevladine organizacije iz člana 3. stav 5. ovog Zakona koje pružaju privremeni smještaj u sigurnoj kući i pomoć žrtvama nasilja u porodici podnose zahtjev Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike radi utvrđivanja ispunjavanja uslova u pogledu prostora, opreme i kadr, u skladu sa Pravilnikom iz člana 35. stav 5. ovog Zakona.

Ispunjenost uslova iz stava 2. ovog člana utvrđuje Komisija koju imenuje federalni ministar rada i socijalne politike.

Na osnovu prijedloga Komisije federalni ministar rada i socijalne politike donosi rješenje o ispunjavanju uslova iz stava 2. ovog člana, koje podliježe reviziji nakon isteka roka od 4 godine od dana prijema rješenja.

Na rješenje iz stava 3. ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.

Na osnovu rješenja iz stava 3. ovog člana sigurna kuća nevladine organizacije se upisuje u Registar sigurnih kuća čime stiče pravo na finansiranje u skladu sa članom 35. ovog Zakona.

O b r a z l o ž e n j e

Predloženo rješenje u članu 3. Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici predstavlja težak udarac za nevladine organizacije u statusnom, organizacijskom i finansijskom smislu. Nametanjem obaveze osnivanja ustanove od strane nevladine organizacije u skladu sa Zakonom o ustanovama, povećala bi se organizaciona struktura, upravljačka struktura, ali i finansijski izdaci za nevladinu organizaciju.

Postavlja se pitanje finansiranja sigurnih kuća koje bi se organizovale u smislu sa predloženim rješenjem od strane nevladinih organizacija jer predloženim rješenjem samo se finansiraju troškovi smještaja žrtve nasilja, a sredstva treba obezbijediti za finansiranje fiksnih troškova funkcionisanja sigurne kuće i omogućavanje da žrtve nasilja dobiju brzu, efikasnu profesionalnu podršku, pomoć i zbrinjavanje tokom 24 sata, u dane vikenda i praznika od strane educiranih i senzibiliziranih zaposlenica/zaposlenika, a što je i ekonomski isplativije.

Predloženim amandmanskim rješenjem zaštitio bi se i podržao rad nevladinih organizacija, a što zahtijeva i Konvencija Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja prema ženama i nasilja u porodici – Istanbulska konvencija („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“, broj 19/13).

Prema članu 9. Konvencije, države članice, pa tako i Bosna i Hercegovina, obavezne su da podstiču i podržavaju rad nevladinih organizacija prepoznavajući njihov rad tako što će iskoristiti njihovu stručnost u provođenju sveobuhvatnih državnih politika za koje se zalaže član 7. Konvencije, te iste finansijski podržavati – član 8. Konvencije.